

اسامه حمدان، مسئول روابط بین الملل و عضو دفتر سیاسی جنبش اسلامی حماس در گفت‌وگو با «ایران»:

اندیشه تکفیری

در جامعه فلسطین جایگاهی ندارد

هادی معصومی زارع
بیروت

گفت‌وگو
هادی معصومی زارع

درپی عملیات طوفان الاقصی که همیشه پوشالی رژیم صهیونیستی را شکست، سؤالات و شبهاتی توسط برخی از افراد مطرح می‌شود که غرض از آنها پوشاندن شکوه این عملیات و شکستن همبستگی محورو مقاومت است. طی گفت‌وگویی با اسامه حمدان عضو دفتر سیاسی جنبش اسلامی حماس در بیروت، برخی از این پرسش‌ها را طرح کردیم که مشروح پاسخ‌های این مقام مسئول جنبش مقاومت حماس را در ادامه می‌خوانید:

فرماندهان نظامی از زمان و کمیت و کیفیت این عملیات پیش از انجام آن مطلع بودند.

چیزی که مشخص بود این بود که مقاومت در حال برنامه‌ریزی است تا از درگیری‌های فرسایشی و طولانی مدت به فاز تهاجمی ورود کرده و ضربه‌ای مؤثر به رژیم وارد کند که منجر به آزادسازی اراضی اشغالی شود.

اولاً اجازه بدهید که به صراحت این را بگویم کسانی که به شکست عادت دارند نمی‌توانند به پیروزی دست یابند. کسی که اعتماد به نفس لازم را برای کسب پیروزی از دست دهد نمی‌تواند باور کند این مسیر به پیروزی برسد.

مقاومت در حال پیشروی و پیروزی است. برای مثال زمانی که مقاومت در لبنان فلسطینی‌ها خودشان شکست خورده‌اند، در دهه ۸۰ میلادی به دست حزب‌الله آغاز شد، بسیاری گفتند در شرایطی که فلسطینی‌ها خودشان شکست خورده‌اند، حزب‌الله چه می‌تواند بکند؟ اما پس از ۱۸ سال مقاومت در لبنان پیروز شد.

زمانی که مقاومت از لبنان فرار کرد، شنیدیم که برخی می‌گویند رژیم صهیونیستی قطعنامه‌ها را اجرا نمی‌کند.

چیزی نگذشت که جنگ تموز درگرفت و باز حزب‌الله پیروز شد.

آغاز شد بسیاری از مردم گفتند: آیا سنگ می‌تواند جلوی تانک‌های اسرائیلی پیروز شود و رژیم را در تنگنا قرار دهد؟ بسیاری در فلسطین و برخی از کشورهای عربی میر توافقی اسلوه سرمایه‌گذاری کردند و به سمت آن رفتند. البته توافق اسلو نتوانست به آنچه می‌خواست دست یابد و بعض مردم فلسطین در غزه در سال ۲۰۰۴ شد.

خب تاریخ این پیروزی‌ها جلوی چشم ماست. آنها که بر اساس تئوری توطئه صحبت می‌کنند چطور پیروزی‌های مقاومت در سال ۲۰۰۶، ۲۰۰۸ و ۲۰۱۴ را توجیه می‌کنند؟ در هر صورت طوفان‌الاقصی را نمی‌توان جدا از فرایند توسعه مقاومت، چه در فلسطین و چه در لبنان دانست. این یک مقاومت بالنده است که دستاوردهایی کسب می‌کند و برای پیروزی بزرگ‌تری آماده می‌شود.

نکته سوم اینکه اگر اسرائیل می‌خواست حماس و مقاومت را فریب دهد چرا اجازه داد پایگاه‌های پر از سربازش مورد حمله قرار گیرد؟ اسرائیل چطور می‌پذیرد که صدها سربازش در همان ساعات اولیه عملیات کشته شوند؟ آیا اسرائیل آمادگی

پذیرش این مسأله را دارد؟ کسانی که صحبت از توطئه می‌کنند باید توجه کنند که رژیم صهیونیستی در همان ساعات اولیه طبق اعتراف خودش ۱۲۰۰ کشته و مجروح و اسیر روی دستش افتاد. آیا برای این رژیم مقبول است که چهره ارتش شکست ناپذیرش را به این شکل از بین ببرد؟

برخی می‌گویند طوفان‌الاقصی نوعی تله رژیم صهیونیستی برای حماس بود و صهیونیست‌ها از مدت‌ها قبل به دنبال ریشه کن کردن مقاومت و تغییر دموگرافیک در غزه بودند. برای همین چشم بر اقدامات حماس بستند تا بهانه لازم برای نابودی غزه را به دست آورند.

بله این درست است. دشمن صهیونیستی همواره توانایی‌های ما را دست کم می‌گرفت. همین امروز افسران ارتش به تئانیاهو شهردار می‌دهند که اشغال زمینی غزه ریسک بزرگی است و می‌بایست مراقب چنین ریسک بزرگی باشد، زیرا ممکن است شکست دیگری را به دنبال داشته باشد. خب این شکست ثانویه را هم می‌توان حمل بر توطئه کرد؟

نکته دوم اینکه هرکسی که جریان

ببینید مقاومت طی سسی سال از سبک نبرد دشمن درس گرفته و اسلوب دشمن و نقاط ضعف آن را مطالعه قرار داده و ساختار مغز امنیتی آن را فهمیده و در جهت گمراهی این ذهن نیز موفق عمل کرد. می‌خواهم بگویم که این رژیم با چنین قدرت نظامی و امنیتی، موجودی ماوراالطبیعه نیست. بویژه اینکه موجودیت این رژیم در منطقه اصیل نیست.

در هر صورت این پیروزی بزرگ به دست آمد و به اعتقاد من، پیروزی‌های جدیدی نیز در راه است. هیران این رژیم از شکست‌هایی که در لبنان خوردند درس نگرفتند، برای همین شکست جدیدی برایشان رقم خواهد خورد. ترس از شکست در چهره و سخنان آنها به وضوح دیده می‌شود.

به نقاط ضعف صهیونیست‌ها اشاره کردید. حماس در میدان، چگونه از این نقاط ضعف بهره‌برداری کرد؟

ببینید این یک کار مستمر بود، کاری است که در یک روز اتفاق نیفتاده و از ماهیت درگیری با دشمن برخاسته است. از سال‌ها قبل مقاومت فلسطین پس از هر رویارویی نتایج عملیات را بررسی می‌کرد. برای مثال ما تمام حملات سال‌های قبل به غزه را مورد بررسی و مطالعه قرار دادیم. نقاط قوت و ضعف دشمن را مطالعه می‌کنیم. طوفان‌الاقصی بر اساس شناخت ما از چند جنگ بزرگ با ارتش رژیم صهیونیستی بود.

در گام دوم، راه‌های مقابله با نقاط قوت و ضربه زد به دشمن از طریق نقاط ضعف آن را تعیین کردیم. برای مثال رزمندگان مقاومت با مطالعه تانک مراکا که ادعا می‌شود بهترین تانک دنیااست، موفق به شناسایی نقاط ضعفی شدند که منجر به تلفات زیادی در روزهای گذشته شد. البته این تلاش با اقدام مشترک برادرانمان در محور مقاومت انجام شد.

در گام سوم عملیات فریب دنبال شد. طوری رفتار شد که صهیونیست‌ها متوجه نیت واقعی حماس نشدند. آنها تصور می‌کردند که حماس همانند ماه‌های گذشته در حال برگزاری مانور است.

برخی می‌گویند حماس زنان، کودکان و غیرنظامیان را کشته است! بویژه در خصوص حمله به فستیوال موسیقی. برخی حتی پا را از این فراتر می‌گذارند و حماس را با داعش مقایسه می‌کنند.

اولاً همه باید به بیانیه برادرمان ابوخالد (محمد الضیف) فرمانده کتائب القسام توجه کنند که در لحظه عملیات صادر شد. در آن بیانیه دستور صریحی وجود داشت و از رزمندگان خواسته شده بود که به زنان و کودکان و حتی سالخوردهگان حمله نکنند. نکته دوم که همه باید بدانند این است که اردوگاه‌ها و پایگاه‌های اصلی اسرائیل در شهرک‌های صهیونیستی واقع شده‌اند. این شهرک‌ها نقطه تمرکز ارتش اشغالگرو همچنین نشان‌دهنده حضور ارتش برای حفاظت از شهرک‌هاست. در نتیجه زمانی که شما به پادگان نظامی حمله می‌کنید گویا دارید به غیرنظامیان حمله می‌کنید. وضعیت طنزی است. وقتی که اشغالگران جایی را در غزه بمباران می‌کنند و مردم بی‌گناه و غیرنظامیان را به شهادت می‌رسانند، می‌گویند مواضع حماس یا جهاد را بمباران کردیم و هدف مردم نبوده‌اند. اما زمانی که ما به پادگان‌های این رژیم در شهرک‌های اشغالی حمله می‌کنیم، اگر شهرک نشینی کشته شود می‌گویند مقاومت غیرنظامیان را مورد هدف قرار داده است.

هدف زیادی بر سر کشته شدن‌گان جشن موسیقی به‌پا شد. تعداد قابل توجهی از کسانی که در آن جشن حضور داشتند به وضوح گفتند که نیروهای مقاومت به آنها شلیک نکردند، بلکه این اسرائیلی‌ها بودند که ضمن درگیری با مقاومت به آنها شلیک کردند و آنها با تیراندازی ارتش اشغالگر کشته شدند.

در تاریخ مقاومت عملیات‌های زیادی داشتیم که به دلیل حضور کودکان با زنان عملیات متوقف شد. برای مثال عملیاتی در سه ماه گذشته در کرانه باختری انجام شد. نیروهای مقاومت خورجویی از شهرک نشینان را متوقف کردند. مرد شهرک نشین که به قضا مسلح بود را در دم کشتند اما به دلیل وجود سه کودک در درون خودرو به مادر که از قضا او هم مسلح بود، تیراندازی نکردند و اجازه دادند منطقه راترک کنند. با این حال آن زن پس از طی مسافتی به سمت رزمندگان مقاومت تیراندازی کرد که منجر به شهادت یکی از ایشان شد.

شما در طول تاریخ مقاومت، هرگز نمی‌توانید سابقه‌ای از حمله به تانکر، استادیوم، مدرسه یا به هرگونه اماکنی که غیرنظامیان در آن حضور داشتند را بیابید. اسرائیلی‌ها این دروغ را پخش کردند و رسانه‌های غربی بدون هیچ دلیل و مدرکی آن را باور کردند. اسرائیل می‌خواست به خاطر کشته شدن نظامیانش از غیرنظامیان ما انتقام بگیرد و این همان جنایتی است که این روزها جهان شاهد آن است. هزاران شهروند غیر نظامی را می‌کشند اما به هیچ وحشیانه‌ترین شکل ممکن به دست دشمن کشته می‌شوند.

باز در خصوص برخورد و رفتار نیروهای مقاومت با غیرنظامیان باید به آزاد کردن آن دو نفری که تابعیت امریکایی-اسرائیلی داشتند اشاره کرد. در حالی که اسرائیل به دلیل کینه و انتقام‌جویی حاضر به آزادشدن آنها نمی‌شد، اما مقاومت با آزاد کردن آن دو حسن نیت خود را به همگان اثبات کرد.

شما احتمالاً دیدید که یکی از گروهان‌های آزادشده در گفت‌وگو با رسانه‌ها در مورد رفتار خوب حماس و چگونگی دادن غذا به گروهان‌ها صحبت کرد.

در خصوص تلاش برای مقایسه بین حماس و داعش هم باید توجه کرد که سه تفاوت اساسی میان این دو وجود دارد که نمی‌توان آن را نادیده گرفت: اول اینکه حماس از دل ملت فلسطین برآمده است در حالی که داعش به دست امریکا ساخته شده است. دوم اینکه حماس، مقاومت در برابر اشغالگری است و داعش موجب کشته شدن مردم و بی‌گناهان شد. سوم اینکه حماس سابقه مبارزاتی طولانی دارد، در حالی که داعش ناگهان ظاهر شد چیزی که نشان می‌داد داعش ریشه‌ای ندارد.

هدف از تشبیه حماس به داعش یا نازی‌ها، تلاش برای تخریب وجهه مقاومت در میان شهروندان غربی و توجیه جنایت‌ها و کشتارهای وحشیانه این رژیم علیه مردم بی‌گناه و توجیه شکست‌های پی در پی این ارتش است. شما در ماجرای بیمارستان معمدانی هم دیدید که این دروغ‌ها دوباره تکرار شد. مقاومت را به زدن بیمارستان متهم کردند تا وجهه ما را پیش مردم خودمان خراب کنند. ما از آنها می‌پرسم که در تمام تاریخ مبارزاتمان تنها یک تصویر مشابه از شهرک‌های صهیونیستی بیابید که این حجم از ویرانی و کشته توسط موشک‌های ما ایجاد شده باشد.

گاه شنیده می‌شود که پس از کسب موفقیت اولیه در عملیات طوفان الاقصی بخشی از مردم عادی غزه وارد شهرک‌های صهیونیستی شدند و برخی از اتفاقات بعدی مربوط به این بخش است. این را تأیید می‌کنید؟

بله! متأسفانه این اتفاق افتاده است. برآورد ما این بود که این عملیات لاقبل به ۲۴ ساعت زمان نیاز دارد. برای مثال شش ساعت برای تصرف پایگاه‌های نظامی.

اما این پایگاه‌ها تنها در نیم ساعت سقوط کردند. در واقع ما با یک فروپاشی غیرمنتظره مواجه شدیم. این منافاتی با طراحی دقیق و هوشمندانه برادران مان در شاخه نظامی ندارد. ولی به هر حال تصور می‌شد که مقاومت بیشتری از سوی ارتش رژیم صهیونیستی را شاهد باشیم. وقتی این فروپاشی اتفاق افتاد، سرعت پیشروی‌ها زیاد شد و دیگر گروه‌های مقاومت نیز به کمک فراخوانده شدند. در این میان مردم عادی نیز وارد معرکه شدند. تنها چهار ساعت پس از شروع درگیری‌ها، نیروهای مقاومت با اولین گروه از اسرای اسرائیلی به غزه بازگشتند.

این پیروزی برق آنسا منجر به افزایش شور و شوق نت‌ها در میان گروه‌های مقاومت که حتی مردم عادی شد. خب این مردم هر روز زمین‌های خود در غلاف غزه را می‌دیدند که روزگاری در اختیار خودشان یا اجدادشان بوده و دهه هاست که توسط اسرائیلی‌ها اشغال شده است. می‌دیدند که چه طور اینها از زمین‌هایشان بهره می‌برند ولی خودشان از سکونت یا کشت و زراعت روی آنها محروم شده‌اند. برای همین بود که هزاران نفر از مردم عادی نیز به شهرک‌های غلاف غزه با دست خالی یا سلاح‌های شخصی شان حمله ور شدند و تعدادی از غیرنظامیان و حتی کارگرهای خارجی غیراسرائیلی را با خود به غزه آوردند. البته ما تصریح کردیم با وجود شرایط جنگی، این افراد را به عنوان اسیر به رسمیت نمی‌شناسیم.

این مردم دهه هاست که زیر بمباران و قتل عام همین شهرک نشین‌ها و ارتش قتل‌عام هستند. طبیعی است که اگر دستشان برسد دست به انتقام هم می‌زنند، اما واقعیت آن است که عمده کشته‌های اسرائیلی‌نه غیرنظامیان‌که نظامیان بوده‌اند. رژیم صهیونیستی مدعی است که در حوادث طوفان الاقصی بیش از ۱۵۰۰ کشته داده است اما تاکنون تنها اسامی هفتصد نفر از آنها را منتشر کرده است.

خب ۸۰۰ نفر دیگر چه شدند؟ اگر آنها غیرنظامی بودند، اسرائیل چه معذوریتی از انتشار اسامی آنها داشت؟ این نشان می‌دهد که برخلاف ادعاهای ایشان، اکثریت آنها نظامی یا نیروی اطلاعاتی و امنیتی و نگهبانان شهرک‌ها بوده‌اند. حتی امروز رژیم از انتشار اطلاعات مجروحانی که در بیمارستان‌ها حضور دارند خودداری می‌کند. چون می‌داند که هویت نظامی-امنیتی ایشان افشا خواهد شد.

جدای از این باید بدانید که شصت درصد جامعه اسرائیل همواره مسلح هستند. اساساً اسرائیل نیروی غیرنظامی چندانی ندارد. بسیاری از آنها سرباز دوره احتیاط هستند.

عده‌ای می‌گویند که محور مقاومت و حزب‌الله لبنان، حماس را در این نبرد درگیر کرده و آن را به حال خود رها کرده است، نظر شما در این مورد چیست؟

صراحتاً بگویم اگر حماس را در این حد می‌دانند این حرف بسیار خنده‌داری است. اگر ایران یا حزب‌الله می‌خواستند حماس را درگیر چنین نبردی کنند می‌توانستند ده یا بیست سال قبل چنین کاری بکنند.

ما یک نیروی مقاومت هستیم و یامان نمی‌رود که برادران ما در جمهوری اسلامی و حزب‌الله چگونه از ما حمایت و کمک کردند تا بتوانیم به مقابله با دشمن بپردازیم.

این چیزی است که فقط یک شخص عادی و بی‌اطلاع شاید به آن فکر کند؛ شخصی که از روابط میان ما و ایران و حزب‌الله مطلع نباشد. اساساً این محور برای این است که می‌خواهد به ملت ما آزادی بدهد و ما را از شر استعمار صهیونیستی و هژمونی امریکا خلاص کند. ملتی آزاد است که خودش برای آزادی تلاش کند. اما در خصوص محور مقاومت و جمهوری اسلامی و حزب‌الله باید بگویم که این محور دارای قدرتی بسیار بالا و جایگاهی بسیار خوب در میان مردم است و نه به دیگران برای آن است که مطمئن هستیم که محور مقاومت اجزایی دارد که قدرت تصمیم‌گیری و شجاعت اجرای تصمیم را دارند.

در خصوص جزئیات اقدام و عملیات، شاید روز اول برخی فکر می‌کردند که همه اجزای محور مقاومت، اقدامی شبیه اقدام حماس در طوفان الاقصی خواهند کرد و عملیاتی مشابه، علیه اشغالگران انجام می‌دهند.

اما کاری که ما می‌خواستیم در سطح چشم‌اندازی بود که به منافع جمعی محور مقاومت و پروژه شکست رژیم صهیونیستی منجر شود. برادران ما در حزب‌الله در دومین روز از عملیات طوفان الاقصی مناطق اشغالی مزارع شعبا را بمباران کردند و در تمام این مدت، عملیات‌هایشان گسترش یافته و دهها شهید تقدیم کردند. بیش از شصت شهید. غیر از این، در جنوب لبنان اهالی روستاهایی هستند که بسیار صبورانه و در سکوت، جنایات صهیونیست‌ها در مناطق خود را می‌بینند. می‌بینند که صهیونیست‌ها از ترس حملات روزانه حزب‌الله تا حدی هفت کیلومتری ما رز لبنان تمام شهرک‌های خودش را خالی کرده است. حزب‌الله و انصارالله یمن هم به طور روزانه با پرتاب موشک و پهپاد در حال ضربه زدن به رژیم اشغالگر هستند. از طرفی دیگر برادران مقاومت ما در عراق از روز اول اعلام کردند که ورود امریکا به این جنگ مسواولی است تا تلفاتی که مقاومت عراق بردست آنها خواهد گذاشت. امروز امریکا بیانیه رسمی داد که امریکا فقط نقش پشتیبانی دارد و در عملیات مشارکت نمی‌کند. کسانی هستند که می‌خواهند تصویر را تحریف کنند. اینها را نمی‌توانید متقاعد کنید. اینها نیاز به بازسازی ذهنی دارند.

از آغاز بحران طوفان الاقصی در فضای رسانه‌های فارسی و بعضاً شیعی اتهاماتی به حماس مبنی بر ناصبی بودن و یا داعشی بودن و تکفیر شیعه وارد می‌شود. آیا واقعاً حماس سازمانی با اندیشه تکفیری است؟
ببینید هیچ عضو یا حماس نیست که به ایران یا حزب‌الله یا حتی به عموم تشیع نگاه تکفیری داشته باشد. اعتقاد ما این است که همه افرادی که به وجدانیت خداوند شهادت می‌دهند، مسلمان و داخل در دین هستند. فرق و مذاهب دینی هر چه قدر هم زیاد باشند، اجتهاد بیشتر می‌شود. طبق فتاوی مستند و از جمله شیخ سلووت، عالم بزرگ الاهر مصر، هشت مذهب در اسلام موجود است و یکی از این مذاهب پذیرفته شده همانا شیعه امامیه است. تا جایی که من می‌دانم در فلسطین نیز فکر تکفیری جایگاهی در میان مردم ندارد. شاید افراد بسیار کمی چنین دیدگاهی داشته باشند. در مقابل عموم مردم فلسطین دیدگاه بدی نسبت به تفکر تکفیری دارند. در جامعه ما حتی با غیرمسلمان‌ها نیز تعامل خوبی وجود دارد. در خود غزه ما همسایگانی مسیحی داریم که قرن‌هاست در کنار هم زندگی می‌کنیم. آن اقلیت محضی که ممکن است در هر جامعه‌ای از جمله فلسطین وجود داشته باشند، تأثیری در وضعیت عمومی جامعه ما ندارند.
نکته دوم اینجاست که رابطه ما با جمهوری اسلامی یک رابطه استراتژیک است، بر فرض که کسی بیاید همان حمایت‌هایی را که جمهوری اسلامی از ما می‌کند به ما ارائه کند، ما رابطه مان را با جمهوری اسلامی قطع نمی‌کنیم. ثانیاً جمهوری اسلامی در زمانی که هیچ‌کس از ما حمایت نمی‌کرد از ما حمایت کرد. این چیزی است که به ما انگیزه می‌دهد. نکته سوم اینکه ما بیش از ۳۰ سال است که با هم رابطه داریم. امروز ما وارد سسی و سوسمین سال روابط شده‌ایم. ما هیچ‌وقت احساس نکرده‌ایم که به خاطر تفاوت‌ها نیز مذهبی مشکلی در رابطه با برادران مان در ایران وجود دارد. آنها هم هیچ وقت چنین احساسی نداشتند.
گاهی گفت‌وگوهای بحث‌برانگیزی در مورد برخی مسائل سیاسی و مهم باهم داشته‌ایم اما هیچ وقت به دنبال تحمیل یک دیدگاه سیاسی واحد به یکدیگر نبوده‌ایم. زیرا همه ما در یک مسیر یعنی مقابله با رژیم صهیونیستی و نظام سلطه امریکایی هستیم. در سال‌های گذشته همه ما سال‌های سختی را پشت سر گذاشتیم. امریکایی‌ها می‌خواستند با شعله ور کردن درگیری‌های طایفهای، امت اسلامی را تکه‌تکه کنند. اگر مقاومت نبود، این منطقه هنوز داشت در آتش این فتنه می‌سوخد. در پایان از کسانی که به منازعات مذهبی یا شیہات دینی دامن می‌زند می‌خواهم تا برای شناخت بهتر ایران به این کشور سفر کنند و برای شناخت بهتر حماس یا ما و فلسطینی‌ها ارتباط بگیرند تا حقیقت حماس را آن گونه که هست درک کنند.

رابطه ما با

جمهوری

اسلامی

یک رابطه

استراتژیک

است، بر فرض

که کسی

بیاید همان

حمایت‌هایی

را که جمهوری

اسلامی از ما

می‌کند به ما

ارائه کند، ما

رابطه مان را

با جمهوری

اسلامی قطع

نمی‌کنیم.

ثانیاً جمهوری

اسلامی در

زمانی که از

هیچ‌کس از

ما حمایت

نمی‌کرد از ما

حمایت کرد.

این چیزی

است که به ما

انگیزه می‌دهد